

Chovatelia HZ v okresoch
Banská Štiavnica
Žarnovica
Žiar nad Hronom

Vec : Zákonné povinnosti chovateľa zvierat na úseku veterinárnej starostlivosti v roku 2012 – upozornenie.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Žiar nad Hronom (ďalej len RVPS), z dôvodu informovanosti chovateľov Vám predkladá informáciu o :

- 1, podmienkach udržania štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb (je ňou včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií v rámci VPO na rok 2012 – vid' nižšie),
- 2, podmienkach pre pridelenie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb,
- 3, podmienky premiestňovania zvierat na zabitie a na chov a produkciu.

1, Podmienkou pre udržanie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb, na základe ktorého je možné premiestňovanie zvierat je včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií podľa Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia na rok 2012 (Na základe zákona NR SR č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti).

Každý chovateľ je podľa Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia na rok 2012 povinný zabezpečiť (§ 37 ods. (2) písm. a) bod 3. zák. č. 39/2007 Z.z.) nasledovné kontroly zdravia, ktoré sú buď vo väčšine prípadov hradené zo štátneho rozpočtu alebo v prípade výskytu nákaz na náklady chovateľa a vykonávajú ich súkromní veterinárni lekári :

Hovädzí dobytok – hradené zo štátneho rozpočtu

- 1, Tuberkulóza jednoduchá musí byť vykonaná u :
 - a, 25 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
 - 2, Enzootická leukóza musí byť vykonaná u :
 - a, 25 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
 - 3, Brucelóza (BAB)- musí byť vykonaná u :
 - a, 25 % chovov v regióne, ktoré určí RVPS, u všetkého HD staršieho ako 24 mesiacov,
- Vyšetrenia č. 1-3 je nutné zabezpečiť do 48 mesiacov od posledného vyšetrenia (každé 4 roky).
- 4, Monitoring BSE – u všetkého uhynutého alebo usmrteného HD nad 48 mesiacov veku, a to ihneď !
 - u jatočne zabitého nad 72 mesiacov veku, a to ihneď !
 - 5, Vyšetrenie abortov – plemenice po abortoch 2 x vyšetrenie krvi v rozsahu 21 dní,
 - vyšetrenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.
 - 6, U býkov v prirodzenej plemenitbe vyšetrenie na kamylobakteriózu po nákupe.

Majitelia registrovaných chovov HD, ktoré sú určené na výkon kontroly zdravia v roku 2012, v prípade že tieto nezabezpečia porušia zákon, za čo im bude uložená pokuta do výšky 33 €.

OŠÍPANÉ – hradené zo štátneho rozpočtu

1, Monitoring klasického moru ošípaných u domácich ošípaných
Rozsah vyšetrovania

- monitoring ŠCH, RCH, a ÚCH – v intervale najviac 3 mesiacov vyšetřovať 6 vzoriek - prednostne od ošípaných základného stáda (tie isté novo zaradené zvieratá do chovu),
- monitoring ÚCH, ktoré nemajú viac ako 6 ks ošípaných základného stáda, vyšetřovať všetky ošípané základného stáda v najviac 3 mesačných intervaloch,

Prasnice a kance v drobnochovoch ošípaných u chovateľov (nekomerčných chovoch), ktorí produkujú odstavčatá – 2x ročne všetky zvieratá základného stáda.

2, Monitoring Aujezskyho choroby vyšetovať 1 x ročne 6 vzoriek krvi do 30.6.2012 :

a, z kategórie prasnice a kance, prednostne vyšetovať tie isté zvieratá,

b, z kategórie výkrmových ošípaných.

Prasnice a kance v drobnochovoch ošípaných u chovateľov (nekomerčných chovoch), ktorí produkujú odstavčatá – 1x ročne všetky zvieratá základného stáda.

3, Vyšetrenie abortov – prasnice po abortoch 2 x vyšetrenie krvi v rozsahu 21 dní,

- vyšetrenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.

OVCE – hradené zo štátneho rozpočtu

1, Scrapie :

- zvieratá staršie ako 18 mesiacov alebo s viac ako 2 prerezanými trvalými rezákmi, ktoré uhynuli alebo boli usmrtené, v rozsahu 1 zviera zo stáda nad 100 kusov, 2-4 zvieratá zo stáda od 200 do 1.000 kusov,

2, Vyšetrenie abortov – u oviec po abortoch 2 x vyšetrenie krvi v rozsahu 21 dní,

- vyšetrenie nedonosených plodov a plodových obalov na BAB.

3, Brucelóza (B.melitensis) – vyšetriť krv od 5 % zvierat v chove starších ako 6 mesiacov a plemenné barany.

4, Infekčná epididimitída baranov – plemenné barančeky pred klasifikáciou.

Tieto vyšetrenia oviec je nutné vykonať do 30. marca 2012.

KOZY – hradené zo štátneho rozpočtu

Vyšetrenia na scrapie, abortov a brucelózu rovnako ako u oviec.

KONE - hradené zo štátneho rozpočtu

1, Vyšetrenie abortov – u kobýl po abortoch 2 x vyšetrenie krvi v rozsahu 21 dní,

- vyšetrenie nedonosených plodov a plodových obalov.

OVCE – hradené chovateľom !!

1, Infekčná epididimitída baranov – serolog. Vyšetrenie pred premiestnením do iného chovu !!

KONE – hradené chovateľom !!

1, Vyšetrenie krvi na infekčnú anémiu, infekčnú metritídu bakt. vyšetrenie, žrebčiu nákazu, infekčnú artritídu koní a encefalomyelitídu koní,

- plemenné žrebce pred a po ukončení pripúšťacej sezóny,
- kobyly pred pripustením,
- športové a úžitkové kone používané k plemenitbe.

2. Podmienky pre pridelenie štatútu chovu úradne bez výskytu chorôb v prípade **novovzniknutých** chovov :

I, HD je chovateľ povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat

(Štátny plemenársky ústav SR, Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@spuza.sk, url: <http://www.spusr.sk/cehz>) na tlačive REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS a následne zašle na hore uvedenú adresu. Tlačivo je možné si vyžiadať v Štátnom plemenárskom ústave SR Regionálne stredisko Banská Bystrica, Pod Bánošom č. 33, telefón 048 4147671, na RVPS alebo na hore uvedenej www adrese.

B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ požiadajú na základe prideleného registračného čísla farmy z CEHZ Žilina, regionálne pracovisko ŠPÚ v B.Bystrici alebo prostredníctvom regionálneho technika (okres Žiar n Hr., Žarnovica Lubo Ivan tel. 045 6892528, 0903 271590,

- Pokyny pre majiteľov a držiteľov HD,

- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok atď.),

- individuálne ušné značky, ktorými je nutné označiť ním chovaný HD,

C, označený HD nahlási-zaregistruje v CEHZ na tlačive Hlásenie narodenia, presunov, príjmov a strát zvierat v chove (nahlasovací lístok), na základe čoho mu budú doručené pasy HD,

D, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : **TBC, BAB, EBL**, vyšetrenie **zmetaliiek**, na BSE uhynutého HD nad 48 mesiacov a doma zabitého HD nad 72 mesiacov na BSE.

II, chovateľ viac ako jednej ošípanej je povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat

(Štátny plemenársky ústav SR, Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@spuza.sk, url: <http://www.spusr.sk/cehz>) na tlačive REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS a následne zašle na hore uvedenú adresu. Tlačivo je možné si vyžiadať v Štátnom plemenárskom ústave SR Regionálne stredisko Banská Bystrica, Pod Bánošom č. 33, telefón 048 4147671, na RVPS alebo na hore uvedenej www adrese.

B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ požiada na základe prideleného registračného čísla farmy z CEHZ Žilina, regionálne pracovisko ŠPÚ v B.Bystrici o

- Pokyny pre majiteľov a držiteľov ošípaných,
- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok),
- informačný servis pre zabezpečenie označovania ošípaných,

C, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : monitoring KMO a Aujezskyho choroby, vyšetrenie zmetaliel.

III, chovateľ oviec alebo kôz je povinný :

A, zaregistrovať miesto chovu v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat

(Štátny plemenársky ústav SR, Centrálna evidencia HZ, Rosinská cesta 12, 010 08 ŽILINA, tel. č.: 041/5073744, fax: 041/5650124, e-mail: cehz@spuza.sk, url: <http://www.spusr.sk/cehz>) na tlačive REGISTRÁCIA FARMY, ktoré po vypísaní podľa návodu predloží na schválenie RVPS a následne zašle na hore uvedenú adresu. Tlačivo je možné si vyžiadať v Štátnom plemenárskom ústave SR Regionálne stredisko Banská Bystrica, Pod Bánošom č. 33, telefón 048 4147671, na RVPS alebo na hore uvedenej www adrese.

B, po registrácii miesta chovu-farmy chovateľ požiada na základe prideleného registračného čísla farmy z CEHZ Žilina, regionálne pracovisko ŠPÚ v B.Bystrici o

- Pokyny pre majiteľov a držiteľov oviec a kôz,
- tlačivá pre vedenie evidencie (individuálny register, nahlasovací lístok),
- informačný servis pre zabezpečenie označovania oviec a kôz.

C, zabezpečiť nasledovné kontroly zdravia : BAB (B.melitensis), vyšetrenie zmetaliel, Scrapie u uhynutých zvierat starších ako 18 mesiacov v chovoch nad 100 kusov zvierat.

Počas trvania chovu HZ, chovateľ musí viesť individuálny register zvierat v chove a to v aktuálnej forme t.j. do 24 hodín musí byť v ňom zapísaná každá zmena v stave HZ. Každých 7 dní musia byť zmeny u HD, oviec a kôz, u ošípaných raz za kalendárny mesiac zasielané na nahlasovacom lístku (kópie chovateľ uchováva po dobu 3 rokov z dôvodu kontroly) do Žiliny do Ústredného pracoviska spracovania dát CEHZ ŠPÚ SR.

Záznamy o zvieratách musia byť vedené v individuálnom registri zvierat v chove kontinuálne (nepreskakovať riadky, strany).

Pasy musia sprevádzať HD pri každom presune a každý presun zapísaný v pase časť B.

Odporúčame požiadať pravidelne Ústredné pracovisko spracovania dát CEHZ o zaslanie aktuálneho zoznamu zvierat v chove HD, oviec a kôz a skontrolovať súlad registrovaných zvierat z CEHZ so skutočným stavom v chove a so stavom v individuálnom registri zvierat chovu.

Odporúčame vždy kontrolovať doručené pasy na novonarodené zvieratá či súhlasia údaje s nahlásenými na nahlasovacom lístku.

Tieto povinnosti ustanovujú nasledovné legislatívne predpisy na úseku CEHZ :

A, zák. č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti,

B, nariadenie vlády č. 305/2003 Z.z. o identifikácii a registrácii zvierat,

C, Nariadenie (ES) 1760/2000 EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY zo 17.7.2000 zavádzajúce systém pre identifikáciu a registráciu HD a týkajúce sa označovania hovädzieho mäsa a výrobkov z hovädzieho mäsa a zrušujúce nariadenie Rady (ES) č. 820/97,

D, V Y H L Á Š K A M P SR č. 17/2012 z 13. januára 2012, o identifikácii a registrácii ošípaných

E, V Y H L Á Š K A M P SR č. 18/2012 z 13. januára 2012, o identifikácii a registrácii oviec a kôz,

F, V Y H L Á Š K A M P SR č. 20/2012 z 29. júla 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o identifikácii a registrácii hovädzieho dobytku,

G, Pokyny pre držiteľov (HD, ošípaných, oviec a kôz) k vedeniu centrálnej evidencie presunov (HD, ošípaných, oviec a kôz) v SR, MP SR.

H, Nariadenie komisie (ES) č.21/2004, ktorým sa ustanovuje systém na identifikáciu a registráciu oviec a kôz.

3. Podmienky premiestňovania zvierat na zabitie a na chov a produkciu.

Na základe vykonaných kontrol zdravia u zvierat je možné ich chovy klasifikovať a priznať štatút úradne bez výskytu týchto chorôb. Tento štatút je potrebný pre povolenie presunov zvierat z chovu a do chovu.

Podmienkou udržania štatútu úradne bez výskytu chorôb je aj včasné vykonanie profylaktických a diagnostických akcií v rámci VPO na rok 2012. Za vykonanie týchto úkonov zodpovedá vlastník zvierat (§ 37 zákona č. 39/2007 Z.z.).

Podmienkou premiestnenia medzi chovmi na území Slovenskej republiky je vystavenie sprievodného dokladu o klasifikácii chovu úradným veterinárnym lekárom RVPS v mieste pôvodu zvierat a platí 10 dní. Podmienkou vystavenia tohto dokladu je klinické vyšetrenie premiestňovaných zvierat **určených na chov a produkciu**, ktoré vykoná úradný veterinárny lekár RVPS.

Sprievodný doklad na premiestňovanie zvierat **určených na zabitie** vystavuje úradný veterinárny lekár RVPS v mieste pôvodu zvierat a doklad platí na dobu najviac 3 mesiacov od jeho vystavenia. Tento doklad chovateľ – držiteľ používa ako podklad pre kopírovanie sprievodných dokladov pre všetky zásielky zvierat presúvaných na bitúnok. Pre každú zásielku zvierat zhotoví 3 kópie, vloží medzi ne dva kopírovacie papiere a vypíše v časti II. Originál spolu s potvrdením súkromného veterinárneho lekára o klinickej prehliadke sprevádza zvieratá na bitúnok, 1. kópia sprievodného dokladu je chovateľom ihneď zasielaná po odsune zvierat RVPS a 2. kópiu si zakladá do evidencie presunov zvierat.

Pri predaji HD :

Hovädzí dobytok z infikovaných chovov, ktoré nemajú schválený individuálny program ozdravovania pre chov, alebo individuálny program ozdravovania pre chov nedodržiavajú, **nie je možné premiestňovať na ďalší chov a produkciu.**

Pri predaji ošípaných :

1, *plemenné zvieratá* musia pochádzať z chovu, ktorý plní monitoring KMO podľa plánu VPO na rok 2012 a 2011; plemenné zvieratá staršie ako 4 mesiace musia reagovať negatívne na sérologický test, ktorý bol vykonaný počas 30 dní v izolácii (časť B odsek 2) pred ich zaradením do stáda;
2, *u ošípaných na produkciu – odstavčiat* – pochádzajúcich z chovov ošípaných v regiónoch s diviачou populáciou infikovanou vírusom KMO musí byť vykonané PCR test s negatívnym výsledkom najviac 7 dní pred ich premiestnením v rozsahu na zistenie 5% prevalencie s 95% pravdepodobnosťou.

Pri nákupе HZ je nutné toto vopred ohlásiť RVPS /§ 37 ods. 1, písm. a/ zák. č. 39/2007 Z.z./, pripraviť samostatný objekt pre karanténizáciu – izoláciu zvierat. Nakúpené zvieratá musí sprevádzať sprievodný doklad na premiestňovanie zvierat určených na chov a produkciu. Zvieratá musia byť karanténizované po dobu 30 dní resp. až do doby získania negatívnych výsledkov na nasledovné kontroly zdravia v karanténe :

A, HD

- u plemenných býkov vyšetrenie na kamylobakteriôzu.

B, OŠÍPANÉ

- plemenné zvieratá staršie ako 4 mesiace musia reagovať negatívne na sérologický test na KMO,
- plemenné zvieratá musia byť pred zaradením do stáda vyšetrené na brucelôzu s negatívnym výsledkom.

C, OVCE a KOZY

- klinické vyšetrenie na infekčnú epididimitídu s negatívnym výsledkom u plemenných baranov.

Karanténizované zvieratá nemôžu byť zaradené do stáda do doby, pokiaľ úradný veterinárny lekár RVPS vykonávajúci dozor v chove nepovolil ich zaradenie do stáda a musia byť dovtedy izolované od všetkých ostatných zvierat v chove t.j. chovateľ pred ukončením karantény požiadá o uvoľnenie zvierat z karantény a predloží výsledky stanovených kontrol zdravia.

Premiestňovanie koní

Na premiestňovanie živých zvierat je potrebné splniť tieto požiadavky

1. registrované zvieratá (Národný žrebčín v Topoľčiankach alebo Štátne závodisko Bratislava), ktoré sú premiestňované zo svojho chovu, musia byť sprevádzané identifikačným dokladom – pasom koňa,
2. zvieratá určené na chov a produkciu musia byť počas prepravy sprevádzané sprievodným dokladom a pasom koňa, ak sú registrované v súlade s nariadením č. 294/2003 Z.z.,
3. športové a dostihové kone na jazdecké preteky musia mať vystavený identifikačný doklad koňa alebo sprievodný doklad, prípadne zdravotný preukaz s potvrdením údajov uvedených ako v sprievodnom doklade.

V sprievodnom doklade alebo v zdravotnom preukaze alebo v identifikačnom doklade koňa úradný veterinárny lekár potvrdí

1. ochranné očkovanie proti influenze koní podľa metodiky VPO na rok 2012 a 2011
2. splnenie monitoringu infekčnej anémie, infekčnej arteritídy, infekčnej metritídy, žrebčej nákazy a encefalomyelitídy koní podľa plánu VPO na rok 2012 a 2011 u koní používaných v plemenitbe.

Tieto povinnosti sú ustanovené nasledovnými predpismi :

- § 3 zák. č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 280/2003 Z.z. o zdravotných problémoch, ktoré ovplyvňujú výmenu s hovädzím dobytkom a ošípanými,
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 47/2005 Z.z. o požiadavkách na zdravie zvierat pri premiestňovaní oviec a kôz a ich obchode s členskými štátmi
- nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 294/2003 Z.z. o požiadavkách na zdravie zvierat koňovitých pri ich premiestňovaní, ich výmene s členskými štátmi a ich dovoze z tretích krajín.

Upozorňujeme chovateľov na povinnosť hlásenia všetkých úhynov hospodárskych zvierat na RVPS Žiar nad Hronom, ktorú im ukladá § 37 ods. (2) písm. a) bod 1. zákona č. 39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti.

MVDr. Terézia Pallerová
riaditeľka
Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy